

KONGRESY, SYMPOZJA I KONFERENCJE

II Międzynarodowy Kongres Paleontologiczny, Pekin, Chiny, 17–21.06.2006

W dniach od 17 do 21 czerwca 2006 roku w Pekinie odbył się II Międzynarodowy Kongres Paleontologiczny (International Palaeontological Congress — IPC) pod hasłem *Ancient Life and Modern Approaches*. Organizatorami zjazdu były: Nanjing Institute of Geology & Palaeontology, Institute of Vertebrate Palaeontology & Palaeoanthropology oraz School of Earth & Space Science, Peking University, a opiekę naukową sprawowało Międzynarodowe Stowarzyszenie Paleontologiczne (International Palaeontological Association — IPA).

Obrady kongresu przebiegały na rozległym terenie Uniwersytetu Pekńskiego. W auli głównej uniwersytetu odbyła się ceremonia otwarcia i obrady plenarne, natomiast w centrum konferencyjnym oraz w gmachu Nauk o Ziemi, pozostałe sesje naukowe i sympozja tematyczne.

W II Międzynarodowym Kongresie Paleontologicznym wzięło udział ponad 600 uczestników z całego świata. Podczas sesji plenarnych, ogólnych i tematycznych wygłoszono 485 referatów oraz zaprezentowano 202 postery.

Podczas dwóch sesji plenarnych były prezentowane referaty zamawiane, dotyczące podstawowych problemów paleontologii światowej, jak np. kambryjskiej radiacji, problemów wymierania czy tafonomii molekularnej. W ramach sesji ogólnych zostały wygłoszone referaty dotyczące różnych dziedzin paleontologii, takich jak: paleobotanika, paleontologia bezkręgowców, paleontologia kręgowców, ichtologia, paleoekologia, paleobiogeografia i paleoklimatologia, wysokorozdzielcza biostratygrafia, paleoantropologia i mikropaleontologia czy analiza komputerowa danych paleontologicznych.

W ramach sympozjów tematycznych przedstawione zostały najnowsze wyniki badań związane z realizacją projektów badawczych, w tym międzynarodowych projektów IGCP (International Geoscience Programme). Spośród 26 sympozjów tematycznych wymienić można niektóre:

- *Najwcześniejsze przejawy życia na Ziemi;*

Ryc. 1. Główny gmach Uniwersytetu Pekńskiego, w którym odbyła się ceremonia otwarcia i obrady plenarne II Międzynarodowego Kongresu Paleontologicznego. Wszystkie fot. T. Podhalańska

Ryc. 2. Z najcenniejszej, półprzezroczystej odmiany jadeitu, o zielonkawych i beżowych barwach oraz perłowym połysku, wytwarza się niezwykle arcydzieła. Rzeźby przedstawione na ryc. 2 i 3 pochodzą z fabryki ozdób z jadeitu, znajdującej się na przedmieściach Pekinu

Ryc. 3. Chiński smok wyrzeźbiony w jednej bryle jadeitu. Jadeit — rzadki minerał z grupy piroksenów, ceniony materiał rzeźbiarski, najczęściej powstaje w niskich temperaturach i stosunkowo wysokich ciśnieniach, występuje głównie w serpentynitach i amfibolitach oraz łupkach krystalicznych. Najpiękniejsze odmiany jadeitu występują w Chinach i Birmie

Ryc. 4. Pawilon na terenie Zakazanego Miasta, zbudowanego w Pekinie za panowania dynastii Ming. Położony wśród pałacowych ogrodów służył jako miejsce odpoczynku cesarskiej pary. Zakazane Miasto było niedostępne do 1911 r. Po upadku cesarstwa udostępniono je zwykłym śmiertelnikom

Ryc. 5. Marmurowa droga prowadząca do Pawilonu Najwyższej Harmonii, jednej z oficjalnych części pałacu cesarskiego. Marmurowy dywan oraz tarasy ozdobione płaskorzeźbami stanowiły charakterystyczny element scenografii w filmie *Ostatni Cesarz*

Ryc. 6. Fragment Wielkiego Muru w Badaling, 80 km od Pekinu, obowiązkowy cel wszystkich wycieczek, odwiedzany przez turystów z całego świata i liczne rzesze mieszkańców Chin

- ❑ *Kambryjska radiacja i wymieranie;*
- ❑ *Świat ordowiku — zmiany środowisk fizycznego i biotycznego w czasie i przestrzeni (sympozjum związane z realizacją IGCP 503);*
- ❑ *Biogeografia kregowców, paleogeografia i klimat środkowego paleozoiku (prezentacja wyników badań IGCP 491);*
- ❑ *Wzajemne relacje między środowiskiem morskim i lądowym w dewonie — ewolucja ekosystemów i klimatu (badania prowadzone w ramach IGCP 499);*
- ❑ *Życie i środowisko triasu (zestawienie wyników IGCP 467);*
- ❑ *Środowiska jury — bioróżnorodność i ekosystem (przedstawienie wyników badań związanych z realizacją IGCP 506);*
- ❑ *Ewolucja systemów pelagicznych.*

Odbyły się również dwa warsztaty naukowe. Jeden z nich dotyczył problematyki geoparków i ogólnoświatowej ochrony stanowisk paleontologicznych, drugi — edukacji z zakresu paleontologii na uniwersytetach i w muzeach w XXI wieku. Chińscy paleontolodzy przedstawili swoje osiągnięcia w zakresie organizowania nowych muzeów historii naturalnej, nowych kolekcji i centrów edukacji, np. chiński park dinozaurów w Changzhou, służący popularyzacji nauki i sprzyjający rozwojowi turystyki w Chinach.

Ze względu na różnorodność tematyki poruszanej w czasie sesji oraz równoczesność wygłaszanych referatów możliwe było zapoznanie się tylko z niektórymi z nich. Dużym zainteresowaniem, poza referatami wygłaszanymi na sesjach plenarnych, cieszyły się odczyty prezentowane w ramach sympozjum tematycznego pt. *Paleobiologia i geobiologia neoproterozoiku*. Podczas tej sesji przedstawiono m.in. wysokorozdzielczą litostratygrafię i chemostratygrafię ediakaru Chin, paleośrodowiskową, paleoekologiczną i biostratygraficzną interpretację fauny Ediacara oraz nowoczesne metody wysokorozdzielczej geochronologii, stosowane w stratygrafii sekwencji neoproterozoiku.

Uniwersalne wyniki badań prezentowane były także podczas sesji ogólnej pt. *Skamieniałości śladowe i ichtnofacje*, a poruszana w jej trakcie tematyka dotyczyła skamieniałości śladowych od najstarszych śladów życia na Ziemi aż po ślady hominidów.

Uczestnicy kongresu mogli wziąć udział w wycieczkach przed- i pokongresowych w różne, nawet odległe, rejony Chin, pozwalające zapoznać się z odsłonięciami od neoproterozoiku i kambriu prowincji Yunnan, SW część Chin, po dewon południowych Chin, górny paleozoik i trias północnego zbocza Tybetu i mezozoik prowincji Xinjiang, NW Chiny. Niestety, zapowiadana wcześniej pokongresowa wycieczka dla zainteresowanych odsłonięciami starszego paleozoiku została odwołana.

W trakcie trwania kongresu odbyły się również spotkania Komisji Stratygraficznych oraz robocze spotkania uczestników międzynarodowych projektów IGCP. W głównym holu Centrum Konferencyjnego można było zwiedzać wystawę najnowszych wydawnictw książkowych oraz periodyków z dziedziny paleontologii i nauk pokrewnych.

W II Międzynarodowym Kongresie Paleontologicznym uczestniczyło troje Polaków (w tym dwie osoby przebywające na stypendiach poza granicami Polski). Autorka tego sprawozdania (PIG w Warszawie) przedstawiła referat oraz poster w ramach sesji tematycznej pt. *Świat ordowiku — zmiany środowisk fizycznego i biotycznego w czasie i przestrzeni*.

W ramach tego samego sympozjum tematycznego wygłoszone zostały inne referaty przedstawiające wyniki badań prowadzonych w ramach projektu IGCP 503 pt. *Paleogeografia i paleoklimat ordowiku*, realizowanego w latach 2004–2008.

Głównym celem projektu jest określenie wpływu zmieniającej się paleogeografii i paleoklimatu na bioróżnorodność, wymieranie w późnym ordowiku i sylurską radiację. Wygłoszone, w ramach wyżej wspomnianego sympozjum referaty, dotyczyły m.in. problematyki ordowickiej bioróżnorodności, eustatycznych zmian poziomu morza i wysoko rozdzielczej biostratygrafii konodontowej i akritarchowej oraz problemów międzyregionalnej korelacji osadów ordowiku.

II Międzynarodowy Kongres Paleontologiczny był najważniejszym wydarzeniem w paleontologii w bieżącym roku, pozwalającym na bezpośrednią konfrontację najnowszych wyników badań z dziedziny paleontologii i nauk pokrewnych. W tomie liczącym prawie 600 stron zawarte zostały streszczenia wygłoszonych referatów i przedstawionych posterów (Yang Q. & inni, 2006).

Organizacja kongresu w mieście milionów rowerów zwiększyła jego atrakcyjność i pozwoliła zapoznać się, choć w niewielkim zakresie, z chińską kulturą, zabytkami architektury, pięknem i różnorodnością krajobrazu, dietą oraz niezwykle przyjaznym i gościnnym społeczeństwem, które niestety, przynajmniej w stolicy Państwa Środka, staje się coraz bardziej europejskie.

Hasło zbliżającej się letniej olimpiady w Pekinie *One World One Dream*, widniejące na zboczach gór w pobliżu Wielkiego Muru w Badaling, podkreśla jedność naszego świata — począwszy od pierwszych jego śladów na Ziemi aż po świat *Homo sapiens*, o który musimy dbać i racjonalnie go eksploatować, zgodnie z założeniami globalnego projektu *Strategia Ochrony Świata*.

Teresa Podhalańska